

FŐVÁROSI ÜGYEK.

Az új nagykölcson.

A negyvenmilliós függő kölcsön májusban lejár, egyéb szükségletek is kielégítésre várnak s a főváros nem odázhatja sokáig a kölcsön fölvételét. Puhatólództak külföldön, akadt is ajánlattevő, de állítólag olyan drágán akartak pénzt adni, hogy a főváros nem reflektálhatott az ajánlatra. A budapesti pénzügyekkel is tárgyalt a polgármester s a pénzügyek hajlandók voltak az üzlet megkötésére. A rossz pénzügyi helyzetre való hivatkozással előre jelezték, hogy kedvező ajánlatot nem lehetnek s a tárgyalások során fölmerült az a terv, hogy a főváros térjen át az ötödfél százalékos típusra, mert így kevesebb az árfolyam vesztesége s alkalom adtán konvertálhatja a kölcsönt. Ez az információ arra bírta a fővárost, hogy most csak olyan összegért forduljon a piachoz, a melyre az idén föltétlenül szüksége van. A pénzügyi osztály azért ma azt a javaslatot tette, hogy a főváros halván millió koronás kölcsönt vegyen föl.

A pénzügyek tegnap és ma egész nap tárgyaltak, hogy minő ajánlatot tegyenek. A kiszivárgott hírek szerint a pénzügyek nem tudtak megegyezni, mert a pénzügyek többsége az ötödfél százalékos kötvényt kilencvenötös árfolyamon akarja átvenni, az egyik pénzügy pedig azzal az érveléssel, hogy ő kedvezőbb ajánlatot tehet, kilépett a konzorciumból s bejelentette, hogy kilencvenhetes árfolyamot hajlandó megajánlani. Más verzió szerint a szövetségzett pénzügyek nem fogadták be az illető pénzügyet s külön tesznek ajánlatot. A városnak mindenestre csak haszna lehet a pénzügyek konkurenciájából, mert akár melyik verzió igaz, olyan drága kölcsöne még nem volt a fővárosnak. Az ötödfél százalékos érték az eddigi négy százalékos típusra átszámítva, a 95-ös árfolyam 85-ös, a 97-es árfolyam 86-os árfolyamnak felel meg. A száz milliós kölcsönt több részletben s nehéz viszonyok mellett vette föl a főváros,

mégis a 4 százalékos kötvény legkisebb árfolyama 87 korona volt, az egész kölcsön átlagárfolyama pedig 93.679 korona volt.

A kölcsönt kétségtelenül üzleti szempontból kell a tárgyaló feleknek kezelniök, de a főváros megkövetelheti, hogy a rendes polgári hasznon felül ne aknázzák ki a város helyzetét. Hogy a város iránt való lojalitást össze lehet egyeztetni az üzleti érdekekkel, megmutatta Kornfeld Zsigmond 1907-ben, a mikor a tíz milliós függő kölcsönt ajánlotta föl a városnak. Akkor tette Kornfeld Zsigmond azt a kijelentést, hogy csak reális hasznot akar a fővárossal szemben s olyan feltételekkel adta a kölcsönt, a mely megfelelt mind a két fél üzleti érdekének. Nem négy hónapra adta a függő kölcsönt, mint most tették, hogy a fővárosnak módja se legyen kivárni és kihasználni a kedvező konjunkturát, hanem harmadfél esztendőre, hogy a város szabadon mozoghasson.

A pénzügyi osztály ma terjesztette elő a hatvan millió korona fölvételére vonatkozó javaslatát, a melyet pénteken tárgyal a pénzügyi bizottság. Valószínű, hogy akkor már meglesz a budapesti pénzintézetek konkrét ajánlata is.

A hatvan millió második részlete a nagy kétszázhetven milliós kölcsönnek. Az első részlet a két millió font, vagyis 48 millió koronás angol kölcsön volt, a melyet tavaly vett föl a főváros 91.5 árfolyamon.

Az előterjesztés elmondja, hogy az addig mesterségesen visszaszorított igényeknek életrekeltése olyan széles alapon, annyiféle irányban és olyan hevedéssel indult meg, hogy az anyagi eszközöknek kellő időre való megszerzése nem volt azzal a rendszerességgel kezelhető, a mely egy megérlelt s szorgosan megszabott program mellett lehetséges. Ezért aprózzák föl a szükségletet, de így sem igen találnak olyan kölcsönadóra, a kitől legalább relative kedvező ajánlatot várhatnának.

Ez után a szomorú vallomás után ismerteti a jelentés az angol kölcsön fölhasználását s megállapítja, hogy az angol kölcsönből fedezhették volna az idei év elején is a szükségletet, ha közbe nem jön a gázgyár megváltása, a mi negyvenmilliós függő kölcsön fölvételére kényszerítette a várost.

A tanács a közvetlen új szükségletet 123.327.777 koronában állapította meg, a melyet a pénzügyi osztály 98.672.222 koronára szorított le. Az egész szükséglet fedezése esetén az évi költségvetésre négy, illetően ötödfél millió korona újabb teher hárulna. Ugy látszik azonban, hogy az ügyosztály a pénzintézetekkel való tárgyalás után nem tartja kizártnak, hogy a főváros kénytelen lesz áttérni az ötödfél százalékos típusra, a mi körülbelül még kétszáz ezer koronával növeli az évi hiányt. Ez lehet az oka, hogy az ügyosztály most csak annyi kölcsönt óhajt fölvenni, a mely 1911-re s esetleg, ha a gázgyár építése nem halad a programszerű gyorsasággal, 1912-re elegendő. Kiszámítja, hogy tizenennyolc milliónál többet egy évben sem tudtak elkölteni, tehát az idei és jövő esztendőre, továbbá a függő kölcsönből fölvett összeg visszafizetésére az ügyosztály hatvan millió koronát akar most fölvenni. A hatvan millió idei kamatáról s törlesztéséről az idei költségvetés már gondoskodott, sőt fölösleg is lesz, a jövő évi költségvetésben azonban már százezer korona lesz a hiány.

Az ügyosztály részletesen ismerteti a beruházó programot, a melyből kitűnik, hogy a 270 millió is kevés, mert a programban 376 millió értékű közmunkát irányoztak elő. Ebből az angol kölcsön s a tervezett kölcsönök terhére már megszavaztak 150 millió korona értékű munkát. A nagy program tételei ezek: Népjóléti és kulturális intézményekre 30 millió, középítkezésre 117.7 millió, városszabályozásra 24, kaszárnyákra 6, közlekedő és köztisztasági beruházásokra 14, gazdasági beruházásokra 33, iskolákra 41, közlelmező intézetekre 21.5, közjótékonyági intézetekre 15.2, kórházakra 33.7, előre nem látottakra 39 millió.